

PONIŽAN MANAGEMENT RAZPIRA KRILA

| Sonja Šmuc

Ko sem se zadnje čase mudila v tujini, sem kolege iz sorodnih organizacij spraševala, kaj njihova javnost čuti do managerjev. Niso čisto razumeli vprašanja. »A zaradi finančne krize?« so zmedeno iskali dodatna pojasnila. Kot da ugled managerjev, ki je zamajan vse od Enrona naprej, pri njih ni tako izpostavljena tema. Da; kako ukrotiti nekatere managerske prakse so dileme, ki so se izkazale za škodljive, celo sprevržene - kreativno računovodstvo, nerazumljivo izvedeni finančni instrumenti, bajeslovne nagrade brez »clawback« klavzule, davčno izogibanje -, a nasploh je management obdržal status pomembne poklicne skupine, brez katere gospodarstvo ne more funkcionirati. In če ne deluje gospodarstvo, tudi država ne more obstati. Konec koncev so pri njih managerje, ki so izigrali zakon, spravili pred sodnike in za zapahe.

V čem je potem naša težava? Zakaj je slovenski management ponižan, kot je na Vrhu slovenskega gospodarstva povedal zbrani vladni ekipi Samo Hribar Milič? Politiki so ta očitek pred dvorano gospodarstvenikov preslišali, čeprav drugače pogosto govorijo o zastrašujočih tajkunih in tajkunski posojilih. O njih govorijo kot o babbavih. Problem je v tem, da sta doslej samo dva babbava dobila jasno ime, ustvaril pa se je vtis, da jih je cela armada. Gospodarstvu bi storili veliko uslugo, če bi popisali vse babbave, pred katerimi želijo zaščititi ljudstvo. Potem bi se lahko drugi managerji, ki s prezadolžitvijo, parkiranjem delnic, nabiralniki in podobnimi manevri nimajo nič skupnega, izvili iz negativne tajkunske stigme, ki se je že posplošila tako rekoč na ves vodilni management. A vprašanje je, če je politiki v interesu, da se razmere normalizirajo. Naj bo kriza dolga

Foto: Mateja J. Potočnik

ali kratka, pomembno je igrati tako, da krivda zanj ne pade pred politična vrata, pa naj stane, kar hoče.

Je del te igre tudi to, da ni vloženih nobenih resnih obtožnic proti tistim, ki se jih javno obtožuje, da so oškodovali družbeno lastnino (da, ta pojem se je vrnil v naš besednjak), male delničarje in še koga? Tako kot za vse, veljajo zakoni tudi za managerje. Kdor jih je kršil, naj bo kaznovan. Tako je bilo vedno stališče Združenja Manager. Smo pa pri tem opozarjali, da naj bodo ti postopki izpeljani učinkovito in hitro, tako kot to naredijo v drugih državah, da je škoda podjetju čim manjša, manager pa, ali obtožen in tako v poduk drugim, česa se ne sme, ali pa opran suma, če ta ni bil upravičen. Toda pri nas se sodbe pišejo v medijih. Politika zgodbe sproži, se pred novinarji nad njimi zgraža, tožilstvo morda še izvede kako akcijo v času, ki še omogoča pripravo prispevka za udarne televi-

zijske novice, potem pa zadeve na sodni poti obstanejo. Mar manjka volje za epilog, ker bi lahko odletela tudi kaka nemanagerska glava, ali zato, ker zakonodaja, ki jo je predlagala in sprejemala politika, ne omogoča zakonskih podlag za obsodbo? Skupaj s pripravo babbavovskega seznama bi lahko politika odgovorila tudi na to.

Ni dvoma: management tako na svetovnem kot na domačem terenu potrebuje razmislek, kaj je in ni sprejemljivo. Čas je za nekaj več skromnosti. »Okoliščine se spreminjajo in skupaj z njimi tudi pojem moralnosti,« je pojasnil na letošnji konferenci Odličnost managerk Aleksander Zadel. Do tega, kar je bilo nemoralno pred dvajsetimi leti, imamo danes pogosto drugačen odnos. In morala se menja tudi v managementu. Če je na finančnem področju v zadnjih letih klecnila, pa se je na ravni družbene odgovornosti vendarle okrepila. In ko sedaj govorimo o povrnitvi ugleda in spoštovanja managerskemu poklicu, govorimo predvsem o višjih etičnih normah in o premisleku, kako oblikovati razmerja, če so se vloge in pravice deležnikov spremenile. Čas kliče k novi definiciji razmerij.

Čas je klical tudi k temu, da se poslovi- mo od dosedanjega, prepoznavnega znaka Združenja Manager in dinamiko 20-letnega razvoja združenja prikažemo z novim simbolom. M(anager) s krili. Dve puščici, ki se križata na neki višji ravni. Dve puščici, ki se dotikata, sodelujeta z roko v roki. Dve puščici nakazujeta pravo smer - razvoj tako v poslovnem kot osebnem življenju, nena- zadnje tudi v razvoju etičnih standardov. Znak, ki ga na naslovnici obsevajo žarometi, sam po sebi ne bo prinesel večjega ugleda in spoštovanja, kaže pa na novo poglavje in novo priložnost. Kaj bomo zapisali v to poglavje, pa je odvisno od nas samih. ■